

UZUPEŁNIENIE ZAPISU ZNACZKA NR 1913 (Fi.1944)

(Podręcznik Specjalizowany Polskich Znaczków Pocztowych, tom III str. 155-156 [PSPZP])

Minęło 10 lat od wydania tomu III i w tym czasie udało się uzyskać skany kolejnych arkuszy, co pozwoliło nam uzupełnić treści niektórych pozycji Podręcznika.

*

il. 1

Z dniem 1 czerwca 1971 roku wprowadzono do obiegu znaczek pocztowy wartości 60 gr projektu H. Chylińskiego wydany z okazji Międzynarodowych Targów Poznańskich. [1] Nieprzypadkowo był to czerwiec 1971 roku, bowiem w tym czasie przypadała 50. rocznica powstania targów oraz czterdzieste targi w ogóle. Prapoczątkiem Międzynarodowych Targów Poznańskich (MTP) było wydzielenie w 1911 terenów dla Wschodnioniemieckiej Wystawy Przemysłu, Rzemiosła i Rolnictwa, która odbyła się w tym samym roku. Wtedy też zbudowano Wieżę Górnosląską, która została zniszczona całkowicie w czasie walk o Poznań w 1945 i już jej nie odbudowano. W jej miejsce w 1955 wybudowano obecną - 64 m wysokości - Iglicę MTP, projektu B. Szmida, w której wykorzystano fragmenty stalowej konstrukcji Wieży Górnosląskiej. Z pierwotnej Wystawy Wschodnioniemieckiej zachował się Betonhaus, czyli Hala Betonowa. Już w 1917 podczas zjazdu Związku Towarzystw Kupieckich w Poznaniu narodziła się idea zorganizowania przez Polaków międzynarodowych targów. W 1920 jedną wystawę zorganizował Gdańsk, lecz stał się później Wolnym Miastem. Po Powstaniu Wielkopolskim zdecydowano się na organizację cyklicznych wystaw w Poznaniu. Pierwszymi projektantami byli m.in. S. Cybichowski, R. Sławski, S. Kirikin, L. Ballenstedt. W dniach 28 V - 5 VI 1921 odbył się I Targ Poznański, którego inicjatorem był radny poznański E. Mazurkiewicz oraz J. Drwęski, prezydent Poznania. W 1925 odbyły się pierwsze targi o charakterze międzynarodowym, z uczestnictwem przedsiębiorstw z Polski, Czechosłowacji, Francji, Jugosławii, Łotwy, Niemiec, Rumunii, Szwajcarii i Szwecji. W 1927 targi zostały przyjęte do Związku Targów Międzynarodowych. Końcem lat 20-tych ub. w. MPT stały się jednymi z największych tego typu w Europie. W wyniku II wojny światowej zniszczonych zostało 85% terenów targowych. Pierwsza impreza targowa po wojnie odbyła się w 1946, a od 1947 znów Targi stały się imprezą międzynarodową i od tego czasu MTP nieustannie rozwijają się i modernizują. W październiku 2015 MTP w 100% stały się własnością miasta. Obecnie łączna powierzchnia MTP liczy 23 hektary, na których znajduje się 15 pawilonów o łącznej powierzchni użytkowej ponad 200 000 m² i ponad 113 tys. m² powierzchni wystawienniczej w halach. Pozostałe 35 000 m² stanowi powierzchnia wystawiennicza na terenie otwartym. W sumie łączna kubatura wszystkich obiektów targowych wynosi 1,6 mln m³. [2]

Znaczek wykonano w PWPW na jednokolorowej maszynie arkuszowej Super-Palatia IV firmy Albert-Frakenenthal o max. wymiarach druku 1015 x 1380 mm wkłębodrukiem rastrowym (potocznie zwanym rotograviurą), farbą: niebieską, szarą, czerwoną i czarną, a nie jak pomyłkowo podano w PSPZP (niebieską, szarą i czarną). Do druku użyto arkuszy papieru powlekanego z wybielaczem optycznym dodawanym do powłoki pigmentowej (X.1), białego, jednolitego, średniego o grubości 0,09 mm lub grubego o grubości 0,12 mm. [3]

Format znaczka prostokątny o wym. 31,25 x 43 mm wraz z marginesem znaczka. Strona niezadrukowana w świetle UV-366: *szaroróżowa* plamista lub *szarofioletowa* jednolita. Guma błyszcząca, bezbarwna lub żółtawobiała. Nakład znaczka zgodnie z zarządzeniem miał wynieść 8 mln. sztuk, a faktycznie wyniósł 8,268 mln. Walec zawierał cztery sektory po 5x6 pól w każdym, w układzie jak na il. 3. Oznaczenie sektora w pozycji leżącej po 30. polu.

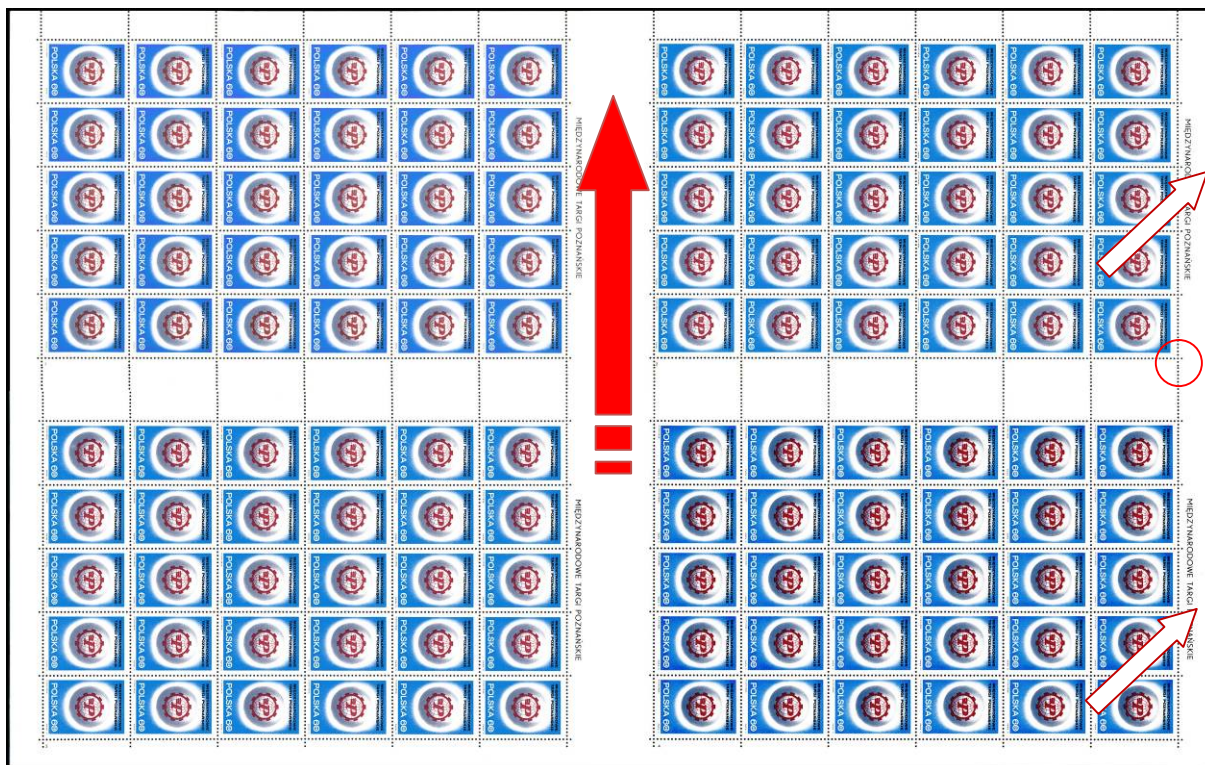
Poniżej przedstawiamy ułożenie sektorów na formie i jej położenie względem walca (obrót 90° od pozycji normalnej znaczka). Strzałką dużą pokazujemy kierunek drukowania i perforowania.

Y NARODORGI POZI

il. 2a 2b

Ze znaków drukarskich na marginesach stwierdziliśmy wyłącznie dwa krzyżyki markacyjne (pasery): w 2. sektorze nad 2-3. polem (il. 2a) i w 4. sektorze nad 3-4. polem (il. 2b).

Krzyżyki te są oddalone od obrazu znaczka o 20,5 mm. Krzyżyki markacyjne są bardzo często obcinane. Sektora s.1 i s.3 z krzyżykami nie spotkaliśmy.

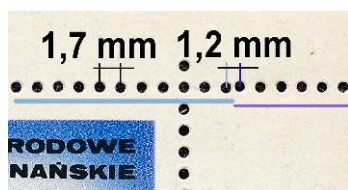

il. 3

Arkusze były perforowane na perforówce firmy Walter KROLL & Co. K.G.IDEAL narzędziem perforacyjnym z grzebieniem krzyżowym o miarze perforacji $11 \frac{1}{2} : 11 \frac{1}{4}$ i średnicy igły $\varnothing 1.0$ mm (il. 4); z jego środkowej kolumny wyjęto 23 igły „grzbietowe”.

il. 4

il. 5

Grzebień krzyżowy zastosowano po to, by w przypadku „pracy” papieru nie doszło do sytuacji opisanej w artykule www.phila.pl, zakładka artykuły, poz. 190. W przypadku perforacji tego zn. 1913 opisana w tymże artykule usterka perforacji wystąpiła pomiędzy sektorem 1/2 a 3/4 (il. 5) i nie objęła pola znaczka.

Na znaczku pokazano emblemat Międzynarodowych Targów Poznańskich, którego autorem jest Jan Olejniczak (ur. 23 X 1920 w Inowrocławiu - zm. 28 XI 1994) - artysta plastyk, profesor, pedagog.

il. 6 – inne znaczki o tematyce Targów Poznańskich.

W poszczególnych sektorach stwierdziliśmy nieliczne, powtarzalne, następujące usterki:

sektor 1.

s.1 tytuł

s.1.p.17

s.1 - wcięcie w „M” w MIĘDZYNARODOWE w tytule wydania,
17 – niebieska plamka;

sektor 2.

s.2.p.6

s.2.p.11

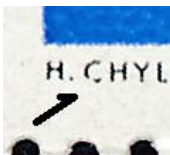
s.2.p.15

s.2.p.24

6 - dwie niebieskie plamki,
11 - wcięcie w tle,
15 – czerwona plamka,
24 – niebieska plam na cyfrze „6” nominału;

sektor 3.

s.3.p.1

s.3.p.4

s.3.p.6

s.3.p.28

1 – uszkodzona litera „C” w CHYLIŃSKI,
4 – niebieska plamka,
6 – ciemniejsza plama „chmura”,
28 – szara plamka pod drugim „I” w CHYLIŃSKI;

sektor 4.

s.4.p.14

s.4.p.18

14 – ciemna niebieska plamka nad „A” w POLSKA,
18 – ciemna szara plama.

[1] Dz. Ł. WARSZAWA z dnia 10 października 1971 r. Nr 17, poz. 136, Pismo Okólne z dnia 22 maja 1971 r. w sprawie wprowadzenia do obiegu znaczka pocztowego wartości 60 gr, a wycofano z obiegu w dniu 1.01.1995 r. zarządzeniem nr 120 Dyrektora Poczty Polskiej z 28.11.1994 r. Biuletyn Informacyjny Poczty Polskiej z 1995 r. Nr 1.

[2] Dane pochodzą z oficjalnej publikacji MTP.

[3] Pomiar wykonano przyrządem laboratoryjnym papierni w Jeziornie.